

„M”

(„MY”)

VIHKO

Sisältö

μ

Tilastoa

Schwarz	[1—3] *
„Vorwärts”, 13. IV. 1916	[1]
R. Calwer	[4]
„Maailmankaupan atlas”	[8—9]
„Vilja maailman tavaravaihdossa”	[10—12]
Rautatiet	[14—16]

SCHWARZ. „SUURVALTOJEN FINANSSIJÄRJESTELMÄT”

O. Schwarz. „Suurvaltojen finanssijärjestelmät”.

(Göschenin julk. sarja). Osat I ja II. Leipzig 1909.

Allaoleva taulukko (ss. 1—2)* on *hieman* (hyvin vähän) supistettu *VI taulukko*: „Talouden kehityksen ja hyvinvoinnin osoittimet”.

(Kansallisvarallisuus *enimmältä osaltaan* Mulhallin mukaan).

* Ks. taulukkoa ss. 442 ja 443 välissä. *Toim.*

(II osa, s. 93)

Valtionverot kohosivat (markkamääräisesti asukasta kohti)

		<u>Lisäys</u>	
<i>Englannissa</i> vuodesta 1875 vuoteen 1907/8	välittömät	7.6:sta	26.6:aan = 250 %
	välilliset	31.9 " 32.6 "	= 2 %
<i>Ranskassa</i> vuodesta 1875 vuoteen 1907/8	välittömät	12.7 " 18.9 "	= 49 %
	välilliset	39.2 " 47.2 "	= 20 %
<i>Preussissa</i> vuodesta 1875 vuoteen 1908	välittömät	5.8 " 8.8 "	= 48 %
	välilliset	6.8 " 20.4 "	= 209 %
<i>Saksassa</i> vuodesta 1881/2 vuoteen 1908	välittömät	6.3 " 10.4 "	= 65 %
	välilliset	11.4 " 24.2 "	= 112 %

II osa, s. 63

Saksan armeijan ja laivaston ylläpitomenot yhteensä:

	1881/2	1891/2	1908
asukasta kohti	408 milj. markkaa	536	1 069
	9.0 markkaa	10.8	16.9

„VORWARTS” n:o 103, 13. HUHTIKUUTA 1916

„Vorwärts”, 1916, n:o 103 (33. vuosikerta),
13. IV. 1916. Pääkirjoitus: „Tulevat maailmanvaltiat”.

Kansallisvarallisuus (1912)

Yhdysvallat	187.74	m r d.	dollaria
Saksa	75	"	"
Englanti	90	"	"

Yhdysvaltojen vienti 1915 (1914) 10 kuukauden ajalta: Aasiaan 115.8 (77.6); Etelä-Amerikkaan 116.7 (70.4); Oseaniaan 77.6 (64.8); Afrikkaan 29.1 (22.1) milj. dollaria.

Sotatarvikkeiden etc. tuonti maksetaan myymällä amerikkalaisia „arvoja”; Englanti „myi” niitä 950 milj. dollarin arvosta, Ranska 150:n; Hollanti 100:n; Saksa 300:n; Sveitsi 50:n.

Tuotanto (milj. tonnia)

	<u>kivihiili (1913)</u>	<u>rautamalmi (1913)</u>	<u>raakarauta (1913)</u>	<u>teräs (1912)</u>
Yhdysvallat	517.14	59.44	31.46	31.75
Saksa	278.88	35.94	19.30	17.30
Englanti	292.01	16.25	10.64	7.01
	} 570.89	} 52.19	} 29.94	} 24.31

Kulutus (tuh. tonnia) (1913)

	<u>kupari</u>	<u>lyijy</u>	<u>sinkki</u>	<u>tina</u>	<u>Puuvillan kulutus (milj. paalia)</u>
Yhdysvallat	348.1	401.3	313.3	45.0	5.55
Saksa	259.3	223.5	221.3	19.3	1.26
Englanti	144.7	191.4	194.6	24.4	3.28
	} 404.0	} 414.9	} 415.9	} 43.7	} 4.54
					(Tämä 1912-3)

CALWER. „JOHDATUS

4) *Richard Calwer. „Johdatus maailmantalouteen”*
 Mielenkiintoinen yritys tehdä yhteenvedot tiedoista (noin
alueita’ (yrityn

#	Pinta-ala milj. nelökilometriä	Asukasluku milj.	Asukkaita nelökilometriä kohti	Rautatiet, tuh. km	Kauppalaivasto	
					Aluksia (tuh.)	Tonnisto (netto) milj.
MAAILMAN TÄRKEIMMÄT TALOUSALUEET						
Keski-Euroopan	27.6 (23.8)	388.4 (146.1)	14.06	203.8	41.2	7.9
Brittiläinen	28.9 (28.6)	398.0 (355.4)	13.75	140.3	35.3	11.1
Venäjän	22.2	130.8	5.9	63.2	5.6	1.0
Itä-Aasian	12.4	389.4	31.4	8.2	5.2	0.9
Amerikan	30.3	148.5	4.9	378.9	25.7	6.0
Σ	121.4	1455.3	12	794.4	113.0	26.9
„Jätetty pois laskuista”	14.8 (noin) 70			22.3		
Koko maapallo	136	1525		816.7		

alla sulkeissa *siirtomaiden* pinta-ala (Fläche) ja niiden *asukasluku*.

MAAILMANTALOUTEEN**

(„Maier—Rothschild -kirjaston” 30. osa). 1906 (3 markkaa). v. 1900), jotka koskevat „Maailman tärkeimpiä taloustiivistää ne taulukoksi):

Lennätin		Ulkomaankaup- pavaihto (tuon- ti + vienti) (1900) m. r. d. markkaa	Kivihiihteu- tointo (1900) milj. tonnia	Raakaraudan- tuotanto milj. tonnia	Kullantuotanto (1900) tuh. kiloa	Värttinöiden lukumäärä puuvillateoili- suudessa (1900) milj.	Lampaiden lukumäärä milj.	Villantuotanto milj. kiloa
Johtojen pituus tuh. km	Sähkösano- mia (milj.)							
520.2	168.9	40.9	250.8	14.6	8.2	26.0	89.1	214.4
313.3	121	24.8	249.4	9.4	279.9	51.2	158.5	447.0
171.8	20	3.3	16.1	2.9	36.0	7.0	62.4	191.1
60.7	17	2.4	8.3	0.02	12.4	1.8 {1}	175	59.0 }
<u>526.8</u>	<u>79</u>	<u>13.9</u>	<u>245.6</u>	<u>14.0</u>	<u>131.6</u>	<u>19.5</u>	<u>143.5</u>	<u>438.1</u>
		85.3	770.2	40.9	468.1	105.5	628.5	1349.6
		<u>2.5</u>	<u>0.1</u>	<u>0.5</u>	<u>2.7</u>			
		<u>87.3</u>	<u>770.3</u>	<u>41.4</u>	<u>470.8</u>			
				<u>1911</u> ⁴⁶				
Saksa		10.4	149.8	234.5				
Iso-Britannia		15.3	228.8	276.2				
Yhdysvallat		9.2	244.6	450.2				
		<u>34.9</u>	<u>623.2</u>	<u>960.9</u>				
			= 81 %					

¹⁾ „Maailman muut maat” (t. s. „Itä-Aasian” alue ynnä muut).

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 22. osa, ss. 263—264. Toim.

Siirtoma-alueet R. Calwer arviot seuraavanlaisiksi (s. 90):

		Asukkaita milj.
Saksa	2.6 km ² (milj.)	12.0
Ranska.....	10 ⁹⁸	50.0
Hollanti	2.0	37.9
Belgia	2.4	19.0
Tanska	0.2	0.1
Italia	0.5 (ennen Tripolista!!)	0.7
Espanja.....	0.2	0.3
Portugali	2.1	7.3
Iso-Britannia.....	28.6	355.4
Amerikan Yhdysvallat	0.3	8.6

„Keski-Euroopan alueeksi” tekijä laskee *koko* Euroopan Englantia ja Venäjää lukuun ottamatta.

„Jätetty pois laskuista”, t.s. jaottelematta alueittain m.m. Afganistan, *Persia*, *Arabia*, Afrikassa Abessinia, *Marokko* (tekijä on jäänyt jälkeen!!! kirjanen on julkaistu 1906!!!) y.m.

Rautatieverkoston kehitys näillä viidellä alueella vuosina 1890 ja 1913 on (tärkeimpiä numerotietoja ks. alempana *):

	1890:	1913:
siirtomaat		
mukaan luet-		
tuina		
(Aasia ilman		
siirtomaita)		
{ Keski-Eurooppa	166.2 —	268.9+102.7
{ Brittiläinen imperiumi	107.3 —	207.8+103.5
{ Venäjän imperiumi.....	32.4 —	78.1+ 45.7
{ Itä-Aasian alue	3.3 —	27.5+ 24.2
Amerikka (ilman siirtomaita).....	308.1 —	521.9+213.8
	Σ = 617.3	1 104.2

* Ks. tätä osaa, ss. 466—472. *Toim.*

„KANSAINVÄLISEN TILASTOINSTITUUTIN BULLETIINI”

(„Bulletin de l'institut international de statistique”)

(6)

XIX, 1 (s. 382)

Voimakoneet (*hevosvoima*)
(sähkökäyttöisiä lukuun ottamatta)

		höyry- koneita tuh.	kaikkiaan tuh.
A)	Tanska	1897 47.5	52.0
		1907 112.0	131
	Itävalta	1902 1 170.0	1 640.0
	Sveitsi	1905 ?	516.0
	Saksa	1895 2 720	3 427
		1907 6 715	8 264
	Belgia	1901 683	?
		1906 872	?
	Ranska	1901 1 761	2 285
		1906 2 605	3 551
<hr/>			
B)	Yhdysvallat	1905 19 440	22 240
	Uusi Seelanti	1906 ?	75
<hr/>			
C)	Norja	1905 79	308
	Ruotsi	1896 104	296
		1905 282	735
	Suomi	1907 70	161
	Sveitsi	1901 84	284
	Hollanti	1904 331	?
	Italia	1899 330	742
		1903 615	1 151
	Japani	1895 57	60
		1907 237	281

Tämä voimakonetilasto esittää tiedot

A):n osalta yleisten teollisuuslaskentain perusteella,

B):n osalta teollisuuslaskentain perusteella,

C):n osalta „hallinnollisten” tilastojen perusteella.

Jätän pois (erikseen) lokomotiiivit. Otan vain höyry-voimakoneet ja *kaikkiaan* [t.s. + vesi- ja muut voimakoneet, mutta ilman sähkökäyttöisiä].

Tiedot ovat tavattoman kirjavia ja vajavaisia!!

BARTHOLOMEW. „MAAILMANKAUPAN ATLAS“

8)

J. G. Bartholomew'n „Maailmankaupan atlas” etc. Lontoo 1907.

Hyvin paljon tietoja ja diagrammeja % % :neen etc. ja koko maailmasta.
Esitän yhtä ja toista:

	Maailmankaupan kasvu milj. puntaa	Yhdistynyt kuningaskunta		Yhdysvallat		Saksa		Ranska		Yhdistynyt kuningaskunta (milj. puntaa)					
		Tuonti	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Vienti	Tuonti	Vienti	muista maista	(Yhd. kuningaskunnan siirtomaista)	muihin maihin	siirtomaihin
1800.	302	—	—												
1840.	573	52	51	20	23	25	27	31	28						
1850.	832	98	71	36	28	34	36	32	43						
1870.	2 191	259	199	88	89	179(1875)	129	116	112	238	64	189	55		
1890.	3 450	356	263	159	174	207	166	177	150	324	96	234	94		
1900.	4 420	460	291	171	282	288	230	188	164	413	109	252	102		
1905.	5 440	487	330	242	329	336	279	191	194	437	128	285	123		

Hyvin mielenkiintoinen on rahankiertoa esittävä kartta.

Virallisen kultakannan maat — (suurin osa maailmasta)

„ *hopea* „ „ — Kiina + Persia

„ *kaksimetallikannan* maat — vain osa Afrikkaa + Ranska, Espanja, Italia

Todellisen kultakannan maat — Ranska (Englanti) etc.

„ *kaksimetallikannan* maat — *Yhdysvallat, Intia*

„ *paperirahakannan* „ — *Espanja, Venäjä, Etelä-Amerikka*

Eri maiden osuus maailmankaupassa:			Sama toisen lähteen mukaan*)*)			
	1885	1905	1885	1900	1885	1905
Yhd. kuningaskunta.....	18.1	15.0	19.2	16.3	} 30.9	25.8
Brittiläiset alusmaat	12.8	10.8	10.7	9.7		
Saksa	10.0	11.3	10.3	11.0	} 29.2	28.0
Ranska	9.9	7.1	10.4	7.5		
Yhdysvallat	9.3	10.5	9.7	9.8		
Hollanti.....	5.6	7.0	5.9	6.6		
Belgia.....	3.5	4.0	3.7	3.5		
Itävalta-Unkari	3.5	3.3	3.7	3.3		
Venäjä.....	3.4	3.0	5.6	4.6		
Espanja.....	1.9	1.4	2.1	1.5		
Kiina	1.4	1.8	1.8	2.5		
Japani.....	0.4	1.5	0.5	1.1		
Argentiina.....	1.2	1.9	1.3	1.1		
Muut maat	19.0	21.4	—	—		
			100	100		

)) Tämä „toinen lähde” = „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”, 24. vuosikerta, 1903, s. 25*.

Eri kieliä puhuvia

	milj.
englantia	111
saksaa.....	75
venäjää	75
ranskaa	51
espanjaa	43
italiaa	33
portugalia	13

Siirtomaakauppa 1905

	Minne viedään brittiläisistä alusmaista	Mistä tuodaan brittiläisiin alusmaihiin
Yhdistynyt kuningaskunta ..	143.8	143.4 milj. puntaa
Brittiläiset alusmaat.....	58.5	56.1
Ulkomaat.....	130.2	109.6

Tärkeimpien maiden kauppalaivasto (höyry- ja purje- alukset)	milj. tonnia	Maailman vehnä- tuotannon kehitys mrd. bushel- ia	Vehnäntuotanto		Kulutus			
			milj. bushelia (1901—3)		Engl. nautolissa asukasta kohti			
					vehnä	sokeria	lihaa	
Brittiläinen imperiumi	17.6	1891—2.5	Yhdysvallat	664.7	Ranska	486	27	77
Yhdysvallat	4.2	1895—2.5	Venäjä	509.2	Uusi Seelanti	400	97	212
Saksa	3.8	1900—2.5	Ranska	311.5	Australia	357	101	239
Norja	1.8	1902—3.0	Intia	263.1	Yhdysvallat	315	68	150
Ranska	1.7	miljardia	Italia	157.0	Yhd. kuningaskunta	290	88	112
Italia	1.3	bushelia	Espanja	133.1	Itävalta-Unkari	231		
Japani	1.0		Itävalta-Unkari	205.8	Saksa	195	27	111
Venäjä	0.9		Saksa	139.8	Kanada	155		90
Ruotsi	0.8		Kanada	85.8	Hollanti	—	36	—
Espanja	0.7		Argentiina	77.2	Venäjä	—	14	51
Hollanti etc.	0.7		j. n. e. j. n. e.					
Koko maailma	37.5		koko maailma	3 026.8				
siinä luvussa höyryaluksia	31.7							

	Riisin- tuotanto milj. Englan- nin sentneriä		Rukiin- tuotanto milj. bushelia	Ohran- tuotanto milj. bushelia		Teen- tuotanto milj. Englan- nin naulaa		Kahvin- tuotanto milj. Englan- nin naulaa
Kiina	550	Venäjä	887.5	335.2	Kiina	660	Brasilia	1 659
		Saksa	386.9	135.1	Intia	200	Kolumbia	70
Brittiläinen Intia	448.3	Itävalta-Unkari	130.7	124.4	Ceylon	150	Jaava	86
Jaava	90.0	Ranska	51.2		Japani	59	Guatemala	74
Japani	89.6	Aasian-Venäjä	37.1		Jaava	19	Intia	31
Indo-Kiina	33.1	Japani	38.8		Formosa	18		
Siam	14.8	Yhdysvallat	27.2	131.9	Natal	1.8		
Italia ja Espanja	20.1	Espanja	25.7		Kaukasta	0.9		
		j. n. e.		Intia 101.1				
yhteensä maailmassa	1 257.9	koko maailma	1 672.9	1 218.6			yhteensä vienti	= 2 283

9) Kauppalaivasto (nettotonnisto). Milj. tonnia

	Yhdistynyt kuningaskunta	Yhdysvallat	Saksa	Norja	Ranska	Japani
1860	4.6	—		0.6	1.0	
1870	5.6	4.2	1.0	1.0	1.1	
1880	6.6	4.1	1.2	1.5	0.9	0.09
1890	7.9	4.4	1.4	1.7	0.9	0.1
1900	9.3	5.2	1.9	1.5	1.0	0.9
1905	10.7	6.4	2.3	1.5	1.3	1.3

Tuotettu maailmassa sokeria	Samoin	Samoin	Samoin	Samoin		
siinä luvussa juurikas-sokeria milj. tonnia	kahvia tuh. tonnia	raaka-puuvillaa milj. Engl. sentn.	raaka-rautaa milj. tonnia	raakakuparia tuh. tonnia	kultaa tonnia	
1850 1.4 0.2	1855— 321	1850 12.8	4.4	1851/60 49.9	1851 134	
1860 2.2 0.4	1865— 422	1860 22.8	7.2	1861/70 88.5	1860 192	
1870 2.7 0.9	1875— 505	1870 24.8	11.9	1871/80 117.0	1870 182	
1880 3.7 1.8	1885— 718	1880 32.2	18.1	1881/90 233	1880 164	
1890 6.1 3.6	1892— 700	1890 50.0	27.2	1891/900 364	1890 177	
1900 9.8 6.1	1903—1 150	1900 61.7	40.4	1901 518	1900 377	
		1903 65.0	1903 46.1	1905 723	1904 500	

Maailman hiilentuotanto
Neumann-Spallart. Vuosikerta 1883/4, s. 322.

Milj. metrissä tonnia	Koko maailman kauppavaihto
1860—136	—
1866—185	44.2
1872—260	57.8
1876—287	55.8
1880—345	63.8
1885—413	61.7 mrd. markkaa
v. 1885	maailman ulkomaankauppa
	tuonti + vienti
Iso-Britannia	161.9
Saksa	73.6
Yhdysvallat	103.9

Koko maailman *kauppalaivasto*:

1872—15.5 miljoonaa tonnia

1875—16.7 „ „

1880—19.3

1885—20.98

Tärkeimmät maat 1885:

Iso-Britannia... 7.6

Saksa... 1.2

Yhdysvallat... 2.6

Norja... 1.5

Ranska... 0.9

Italia... 0.9

Venäjä... 0.3

Kulutettu asukasta kohti

	Teetä Engl. naulaa (1903)	Kahvia	Viiniä gal- lonaa	Olutta	Sprittiä	Voita	(1901—3) Kivihiiltä Englannin sentneriä
Y. kuningaskunta	6.0	—	0.3	28.8	1.0	19	78.4
Yhdysvallat	1.3	11	0.5	18.4	1.0	20	70.5
Saksa	0.2	6	1.1	27.2	1.5	8	34.2
Ranska	0.1	4	32.7	7.6	1.7	8	22.7
Venäjä	1.2	—			1.8	5	2.7
Itävalta-Unkari			5.0	8.6	1.7	7	7.7
Hollanti	1.4	14.5	Belgia	40.1	1.6	15	
Australia ⁴⁷	7.1	—	0.8	11.6	0.7	17	24.5
Kanada	4.0	—		5.0	0.9	22	33.4
		Italia	27.5		Tanska	22	
		Espanja	17.0			Belgia	58.4

Tuotanto

	<i>villi</i> milj. gal- lonaa	olut	sprit (puhdas alkoholi)	kala- saalis milj. puntaa	<i>raakapu- villaa</i> milj. Engl. sentneriä
Ranska	1 216	240	45,1	5	Brasilia 0,5
Italia	880				Vähä Aasia 0,3
Espanja	395		8,9		Turkestan 1,8
Venäjä		137	86,3	8	Afrikka 1,5
Itävalta- Unkari	169	420	55,2		Egypti 5,4
Algeria	124				Kiina 4,0
Belgia		308			Meksiko 0,4
Portugali	134				Yhdysvallat 45,4
Saksa	49	1 512	84,1		Intia 9,8
Kreikka	66				
Kanada				4	
Japani				5	
Yhdysvallat		1 561	58,6	11	
Y. kuningas- kunta		1 253	29,2	10	
Hollanti			7,6		
koko maailma	3 330				koko maailma 70,0

(keskiarvo vuosilta 1900—1903)

„VILJA MAAILMAN TAVARANVAIHDOSSA”

10) „*Vilja maailman tavaravaihdossa*”, julk. keisarillis-kuninkaallinen maatalousministeriö etc. *Wien 1900*.

Tämä mitä monumentaalisin teos (860 + 188 sivua 8°:n kokoa) on niin seikkaperäinen kokoelma tavattoman runsaita tietoja ((suunnattomasti numeroaineistoa)) viljan tuotannosta ja kulutuksesta ja viljakaupasta vuosilta 1878—1897 (ja usein pitemmältäkin ajalta), etten tunne toista samanlaatuista. Taitaa olla tämän alan parhain [NB: Hyvin paljon otettu *Neumann-Spallartilta*. „Übersichten der Weltwirtschaft” (ja Juraschekilta)].

Valitsen tärkeimmät (*).

	Rauta- malmi milj. tonnia (1900—2)	Teräs (1901—3)	Hiili (1901—3)	Kupari (1905)	Kupa- rin kulu- tus tuh. tonnia	Kullantu- tanto milj. unssia (1901—3)	Paloöljy milj. galloniaa (1902—4)
Yhdysvallat	30.7	14.3	284.0	0.41	215	Transvaal	4.9
Saksa	17.5	7.3	152.8	0.02	144	Yhdysval- lat	3.7
Y. kunnin- gaskunta	13.2	4.9	225.5	—	133	Australia	3.5
Venäjä	5.4	2.0	16.1	0.008	29	Venäjä	1.1
Ranska	5.0	1.8	31.9		63	Kanada	0.9
Itävalta- Unkari	3.4	1.2	39.5		26	Meksiko	0.5
Espanja	8.0	0.2		0.04		Intia	0.5
Meksiko				0.08		Uusi Seelanti	0.4
Italia					18	Rhodesia	0.3
Ruotsi	3.7	0.3					
Belgia	—	0.8	22.6				
Austral- aasia				0.04			
koko maailma	90.4	33.0	812.4	0.7	679		17.7
							6 996

(*) Tässä käytetyt mitat — *metrinen sentneri* = kaksois-sentneri. Metrinen kvintaali = kaksoissentneri = 100 kiloa (kaksoissentneri).

Siis tässä on otettu metrinen kvintaali = 1 kaksoissentneri = 1 *metrinen sentneri*.

Tonni = 1000 kiloa.

Eekkeri = 40.467 aaria.

Tshetvertti = 2.09 hehtolitraa.

1 puuta = 16.379 kiloa.

Vrt. s. 8, 2. huomautus: 3.674 bushelia = 1 kvintaali (= 1 kaksoissentneri).

s. 6, 2. huomautus: 1 hehtolitra vehnää = 78 kiloa etc. (1 hehtolitra kauraa = 45 kiloa) j.n.e.

[Esim. s. 271: 49 348 puuta = 8 083 kvintaalia.]

#*
Maailman tuotanto miljoonissa

Keskiarvo vuosittain	Vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Maissi ¹⁾	Yhteensä
1878—82	554. ₅	303. ₇	176. ₄	319. ₇	492. ₀	1 846. ₃
1883—87	579. ₇	330. ₂	182. ₉	356. ₉	543. ₉	1 991. ₆
1888—92	592. ₀	310. ₂	191. ₅	366. ₆	603. ₁	2 063. ₄
1893—97	642. ₇	370. ₁	214. ₄	408. ₇	608. ₄	2 244. ₃

Länsi-Eurooppa

1878—82	233. ₄	130. ₄	102. ₈	159. ₃	70. ₁
1893—97	250. ₁	145. ₂	100. ₅	171. ₂	74. ₂

ks. seur. s.*

Itä-Eurooppa

1878—82	87. ₅	162. ₂	43. ₂	90. ₅	29. ₇
1893—97	147. ₂	209. ₃	71. ₆	118. ₃	37. ₆

seuraava s., huomautus 1*

Länsi-Eurooppa

1876—85	10. ₈₉	10. ₁₇	13. ₀	11. ₇₃	11. ₂₃
1886—95	11. ₁₆	10. ₈₉	13. ₁₈	12. ₀₁	10. ₈₃

Hehtaarisato ³⁾

Itä-Eurooppa

1876—85	6. ₀₉	6. ₂₀	6. ₉₂	5. ₉₆	10. ₀₆
1886—95	7. ₃₆	6. ₆₄	7. ₇₈	6. ₄₅	10. ₀₀

Hehtaarisato ³⁾

Yhdysvallat

1876—85	8. ₃₅	8. ₁₈	12. ₄₅	10. ₀₉	15. ₈₉
1886—95	8. ₅₈	7. ₉₅	12. ₆₆	9. ₃₆	14. ₇₉

¹⁾ Maissi Yhdysvalloissa: 379.₂; 426.₉; 471.₄; 465.₈

²⁾ Nämä numerotiedot, s. 21, tekijät ovat ottaneet *Sund* laskettu Unkari, Galitsia ja Bukovina; vuosilta 1876—85 ja laskettuna *kiloissa 1 asukasta kohti*.

³⁾ Nämäkin numerotiedot, s. 26, on Sundbärgiltä, merkit

metrisissä sentnereissä

% % :ssa

s. 37

s. 39

Vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Maissi	Yhteensä	Euroopan, Amerikan ja Australian väkiluku	%
100	100	100	100	100	100	440 milj.	=100
105	109	104	112	111	108	466	106
107	102	109	115	123	112	495	112
116	122	122	128	124	122	526	119

103	57	43	71	19 ²⁾
96	56	39	73	17 ²⁾

kiloa asukasta kohti

102	153	45	82	45 ²⁾
110	145	49	79	47 ²⁾

((t. s. >75% Y.-valloissa)).

bärgin teoksesta, jossa Itä-Eurooppaan kuuluviksi on 1886–95 olevat tiedot merkitsevät viljantuotannon määrää

sevät *hehtaarisatoa* metrisissä sentnereissä laskettuna.

Kulutus *asukasta* kohti (kiloa)*Eurooppa*

	vehnä	ruis	ohra	kaura	maissi
1878—82	111. ₉	89. ₈	44. ₄	76. ₇	36. ₇
1883—87	112. ₄	92. ₃	42. ₅	74. ₅	33. ₃
1888—92	108. ₁	81. ₈	41. ₄	70. ₈	35. ₃
1893—97	116. ₁	91. ₉	45. ₃	75. ₆	34. ₉

Yhdysvallat

1878—82	100	9	19	101	592
1883—87	107	8	21	131	621
1888—92	105	8	23	129	648
1893—97	78	6	16	117	525

11)

#

Tähän on otettu seur. maat¹⁾:

„Statistisches
Jahrbuch für das
Deutsche Reich“,
1915

Vehnän keskimää-
räinen tuotanto

↓

Tuotanto:
ruis

	milj. kaksoissentneriä		milj. tonnia (1000 kiloa) 1913	milj. kaksoissentneriä	
	1878—82	1893—7		1878—82	1893—7
1. Belgia	4.7	5.0	0.40	4.2	5.2
2. <i>Bulgaria</i>	7.4	9.9	1.65	1.9	1.9
3. Tanska	1.2	1.0	0.2	4.4	4.8
4. Saksa	23.7	29.5	3.97	58.5	70.6
5. <i>Suomi</i>	0.01	0.04	0.004	2.4	3.1
6. Ranska	75.2	84.0	8.7	17.6	16.7
7. <i>Kreikka</i>	1.4	1.3	?	0	0
8. Iso-Britannia	22.1	15.0	1.4	0.4	0.5
Irlanti			0.03		
9. Italia	40.3	33.2	5.83	1.3	1.1
10. Hollanti	1.4	1.2	0.1	2.6	3.1
11. Itävalta-Unkari	37.9	52.4	1.6	29.5	31.2
Unkari			4.5		

1) Alleiviivatut maat = „Itä-Eurooppa”

Eurooppa + Yhdysvallat.

vehnä	ruis	ohra	kaura	maissi
118.2	79.4	41.9	82.6	127.5
118.2	80.7	40.1	86.1	132.1
114.1	71.3	39.4	83.1	136.9
116.1	79.0	41.3	85.7	125.2

(Eurooppa + Yhdysvallat (s. 93))

4 ensimmäistä viljalajia	Eurooppa (4 ensimmäistä viljalajia)	Y.-vallat
322.2	323.4	314.5
325.2	321.7	346.9
337.8	302.0	341.8
322.1	328.8	284.5

„Statistisches
Jahrbuch für das
Deutsche Reich",
1915

Hehtaarisato kaksoissentnereissä
(100 kiloa)

↓ milj. tonnia	(2)					
	vehnä			ruis		
	1876/85	1886/95	1913	1876/85	1886/95	1913
19.3						
0.57	16.3	18.5	25.2	14.9	16.9	22.0
0.27			16.0			14.9
0.43	22.0	25.2	33.7	15.9	16.0	17.6
10.43	12.7	13.7	20.7	9.8	10.6	17.2
0.24	10.6	11.8	10.9	9.7	10.6	9.9
1.27	11.2	11.9	13.3	10.0	10.6	10.6
?	—	—	—	—	—	—
0	18.2	20.1	21.1	—	—	—
0.005			25.6			
0.14	8.0	7.4	12.2	—	—	11.4
0.42	16.9	18.7	24.2	12.9	14.3	18.5
2.70	10.8	10.7	13.4	9.9	9.9	13.8
1.34	9.6	12.4	12.8	8.3	10.2	11.9

(2) Vuotta 1913 koskevat tiedot „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich" julkaisusta, 1915. Muut s. 781.

	vehnä			ruis	
	mlj. jonoaa 1878—82	sentneriä 1893—7	mlj. tonnia 1913	mlj. kaksiossentneriä 1878—82	1893—7
12. Portugali	1.7	1.0	?	1.3	1.3
13. Romania	13.4	15.4	2.3	1.2	2.1
14. Venäjä (Euroopan- + Puola)	55.1	112.6	22.8	152.9	198.3
15. Ruotsi — Norja	0.9	1.2	0.2	4.9	5.7
Norja			0.108		
16. Sveitsi	1.0	0.9	0.1	0.5	0.4
17. Serbia	2.4	2.2	0.4	0.3	0.3
18. Espanja	23.1	24.7	3.0	5.1	4.4
19. Turkki (Euroopan- puoleinen)	7.7	5.6	?	3.3	3.5
Eurooppa	320.9	397.3	Σ=57.0	292.6	354.4
20. Algeria	5.6	6.1	1.0	0	0
21. Egypti	4.8	3.3	?	—	—
22. Argentiina	3.8	16.2	5.4	—	—
23. Australia	8.5	8.7	2.4	—	—
24. Kanada	8.2	11.1	6.3	0.5	0.5
25. „Kapkolonia ja Natal”	1.0	0.8	0.1	—	—
26. Chile	4.1	3.9	0.6	—	—
27. Intia	69.4	62.3	9.9	—	—
28. Japani	3.7	5.1	0.7	4.2	8.4
29. Tunisia	1.0	1.8	0.1	—	—
30. Uruguay	0.8	1.8	0.1	—	—
31. Yhdysvallat	122.7	124.2	20.8	6.3	6.7
Ulkoeurooppalaiset maat	233.6	245.4	Σ=47.4	11.1	15.7
M a a i l m a	=554.5	642.7	104.4	303.7	370.1
Luxemburg			0.02		
Meksiko			0.3		
Uusi Seelanti			0.1		

NB. Ks. yleisiä johtopäätöksiä seuraavalta sivulta*. **NB**

* Ks. tätä osaa, s. 465. *Toim.*

	vehnä			ruis		
milj. tonnia	1876/85	1886/95	1913	1876/85	1886/95	1913
1913						
?	—	—	—	—	—	—
0.09	—	10.6	14.1	—	—	10.5
24.69	5.3	5.6	9.1	6.0	6.4	8.5
0.56	13.1	14.8	24.2	13.4	14.4	14.1
0.02	—	—	17.6	—	—	16.3
0.05	—	—	22.0	—	—	19.2
0.04	—	—	10.7	—	—	8.7
0.71	—	—	7.8	—	—	9.1
	—	—	—	—	—	—
{ Länsi-	10.9	11.2		10.2	10.9	
{ Eurooppa	6.7	7.4		6.2	6.6	
{ Itä-						
	8.8	9.2	—	7.3	7.8	—
0.00			7.2			13.7
—						
0.03			7.8			9.0
—			(7-10-16)			8.1
0.06			14.1			12.1
0.00			4.5			—
0.04			14.4			13.0
—		6.3	8.3			—
—	—	10.9	14.4		11.9	15.2
—	—					—
0.00			4.5			8.4
1.05	8.3	8.6	10.2	8.2	7.9	10.2
—						
0.02						
0.00						
0.00						

Kulutus asukasta kohti (kiloa)

		Saksa	Ranska	Iso-Britannia	Italia	Itävalta -Unkari	Venäjä
vehnä	1878—82	55.3	214.0	188.1	} 123	—	—
	1883—87	57.2	213.0	164.6		91.8	—
	1888—92	59.8	213.0	171.1		92.5	18.9
	1893—97	71.8	204.0	167.0		100.5	37.4
	1913 *)	96					
ruista	1878—82	129.3	38.0	1.3	—	—	—
	1883—87	118.6	37.0	2.1	?	66.2	—
	1888—92	108.5	36.0	2.1	3.3	60.4	111.0
	1893—97	126.7	38.0	2.7	2.9	59.2	139.0
	1913 *)	153					
ohraa	1878—82	48.7	31.0	?	—	—	—
	1883—87	51.8	31.0	67.0	?	41.9	—
	1888—92	55.8	32.0	68.6	6.0	37.6	17.8
	1893—97	59.8	31.0	71.7	5.2	38.4	27.1
	1913 *)	108					
kauraa	1878—82	89.1	91.0	?	—	—	—
	1883—87	84.1	95.0	84.6	?	51.9	—
	1888—92	86.9	96.0	87.4	8.1	48.8	48.1
	1893—97	85.3	92.0	85.8	7.2	51.6	65.7
	1913 *)	128					
maissia	1878—82	5.1	20.6	48.5	} 65.0	—	—
	1883—87	3.8	23.4	41.7		68.2	—
	1888—92	8.4	23.3	44.9		77.6	2.3
	1893—97	14.4	22.4	53.8		82.2	4.7

*) „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”, 1915.

Nämä vuotta 1913 koskevat kynällä kirjoitetut numerot eivät ilmeisesti ole vertailtavia lukuja, sillä yksinpä vv. 1893/7 oli paljon enemmän.

Tekijäin yleiset johtopäätökset:

„Kuten jo on mainittu, viljantuotanto on ollut viime vuosikymmenien aikana hyvin erilainen eri maissa ja valtioissa, mikä johtuu asutusolojen ja kulkuyhteyksien erilaisuudesta. Länsi-Euroopan keskiosassa, joka on kehittynyt niin sanoaksemme urbaanisesti, Englannissa, Belgiassa, Hollannissa j.n.e., johtuen samanaikaisesta kylvöalan pienenemisestä ja satoisuuden suhteellisesta kohoamisesta, vehnän-, rukiin-, ohran- ja maissintuotanto on supistunut, jota vastoin pääasiallisesti karjanrehuna käytetyn kauran tuotanto on lisääntynyt. NB

Länsi-Euroopan muilla seuduilla paitsi raja-alueilla on havaittavissa tiettyä epävakaisuutta, kylvöalan laajeneminen on keskeytynyt, mutta satoisuus kohoaa huomattavasti ja tuotanto lisääntyy edelleenkin miltei kaikkien viljakasvien osalta. Länsi- ja Itä-Euroopan rajamailla, Ruotsissa, Puolassa, Galitsiassa, Unkarissa j.n.e. kokonaistuotanto on lisääntynyt varsin huomattavasti, mikä johtuu kylvöalan laajentamisesta ja varsinkin satoisuuden voimaperäisestä kohoamisesta. Itä-Euroopassa, etupäässä kylvöalan laajentamisen ansiosta, viljantuotanto on päässyt lisääntymään tavattomasti, mutta vain tärkeimpien eikä toisarvoisten viljakasvien osalta. NB

Valtamerentakaisista alueista on niin ikään erotettava toisaalta ne maat, jotka kuten Yhdysvallat, Kanada, Argentiina ja Uruguay ovat maantieteellisen sijaintinsa tai kulkuyhteyksiensä ja rautatieverkostonsa kehityksen tuloksena osoittautuneet olevan kiinteämmässä yhteydessä Länsi-Euroopan taajaväkisiin keskuksiin, ja toisaalta muut maat. Edelliset ovat kehittäneet viljantuotantaan etupäässä laajentamalla osaksi rajustikin kylvöalaa; jälkimmäisistä sen sijaan vain harvat ovat lisänneet tuotantaan. Tämän tuotannon rajoittuneisuuden seurauksena Egypti ja Japani tuovat viljaa, Algeria ja Tunisia ovat Ranskan talouspolitiikan vuoksi sellaisia maita, jotka toimittavat tuotteensa etupäässä Ranskaan, kun taas Intia, Etelä-Afrikka ja Australia eivät ole asutus-

NB || olojensa ja heikosti kehittyneen liikenneverkostonsa vuoksi tuottaneet vakituisesti suuria ylijäämiä, jotka ylittäisivät niiden kotimaisen tarpeen" (s. 36).

RAUTATIET ⁴⁸

- 14) „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”, 36. vuosikerta, 1915, Berliini 1915 (2 markkaa). „Kansainvälisiä katsauksia”, 31. taulukko (s. 46 *). „Maailman rautatiet v. 1890 ja 1913”. (Lähdeteos: „Archiv für Eisenbahnwesen” (Preussin kuninkaallisen ministeriön julkaisu), 1892 ja 1915.)

Ryhmäjako (1, 2 ja 3) minun

Σ (ja ΣΣ) ovat minun, samoin järjestys

	(kilometriä)	
	1890	1913
	====	====
(1) <i>Iso-Britannia ja Irlanti</i>	{ 32 297	37 717
(1) <i>Malta, Jersey, Man</i>	{ 110	110
(1) <i>Portugali</i>	2 149	2 983
(2) Espanja	9 878	15 350
(1) <i>Ranska</i>	36 895	51 188
(1) <i>Belgia</i>	5 263	8 814
(1) <i>Atankomaat (+ Luxemburg)</i>	3 060	3 781
(1) <i>Sveitsi</i>	3 190	4 863
(2) Italia	12 907	17 634
(2) Ruotsi, Norja, Tanska	11 566	21 354
(1) <i>Länsi-Euroopan vanhat siirtomaavaltiot</i>	82 964	109 456
Länsi-Eurooppa. Σ	117 315	163 794
(2) Saksa	42 869	63 730
Länsi-Eurooppa. ΣΣ	160 184	227 524
(2) <i>Länsi-Eurooppa. Bulgaarien ja mädjaarten maat</i>	77 220	118 068

(3) Itävalta-Unkari (+Bosnia+Hertsegovina)	27 113	46 195
(3) Venäjä (Euroopan-puoleinen) (+Suomi)	30 957	62 198
(3) Romania	2 543	3 763
(3) Serbia	540	1 021
(3) Euroopan-puoleinen Turkki	} 1 765	1 994
(3) Bulgaria		1 931
(3) Kreikka		1 609
Balkanin maat. Σ	5 615	10 318
(3) Itä-Eurooppa. ΣΣ	63 685	118 711
Koko Eurooppa (Euroopa):	223 869	346 235

(kilometria)

Amerikka:

	1890	1913
Kanada (+ Newfoundland)	22 712	48 388
Yhdysvallat (+ Alaska 1054 km)	268 409	410 918
Meksiko	9 800	25 492
Keski-Amerikka ¹⁾	1 000	3 227
Antillit ²⁾	2 338	6 022
Pohjois- ja Keski-Amerikka. Σ	304 259	494 047
Kolumbia ja Venezuela	1 180	2 020
Brittiläinen Guayana	35	167
Alankomaiden ”	—	60
Brasilia	9 500	24 985
Paraguay ja Uruguay	1 367	3 011
Argentiina	9 800	33 215
Chile, Bolivia, Perú ja Ecuador	5 276	12 603
Etelä-Amerikka. Σ	27 158	76 061
Koko Amerikka	331 417	570 108

(kilometria)

	1890	1913
kaikki Ranskan alusmaat	40	224
kaikki brittiläiset alusmaat	[23 181]	49 185
kaikki Hollannin alusmaat	—	60
Yhdysvallat	268 409	410 918
Puerto Rico	18	547
Meksiko + Keski-Amerikka + Antillit	12 646	33 340
Etelä-Amerikka (siirtomaita lukuun ottamatta)	27 123	75 834
Kaikkiaan	331 417	570 108

		<u>1913</u>			
1) Guatemala		987 km			
Honduras		241			
Salvador		320			
Nicaragua		322			
Costa Rica		878			
Panama		479			
		<hr/>			
		$\Sigma = 3\,227$			
		<hr/>			
			#	<u>1890</u>	
itse- näiset	2) {	Kuuba	3 752	1 731	
		Dominikaaninen tasavalta	644	115	
		Haiti	225		
		Jamaika	313	brittiläinen	
		Puerto Rico	547	Y.-valtojen	18
		Martinique	224	Ranskan	} 474
		Barbados	175	brittiläinen	
		Trinidad	142	brittiläinen	
		<hr/>			
		$\Sigma = 6\,022$	<hr/> 2 338		

V. 1903 — ensimmäisen kerran — julkaistussa „Kansainvälisessä katsauksessa” on osoitettu vuodelle 1890:

	Kuuba	1 731
	Dominikaaninen tasavalta	115
	„Antillit”	492
		<hr/>
	(km)	2 338

(#) Olen ottanut nämä numerotiedot „Archiv für Eisenbahnwesen’istä” 1892, s. 496, jota paitsi lukuun 474 sisältyy sekä Jamaika että Martinique ja Barbados ja Trinidad.

Vuoden 1890 osalle voidaan merkitä:

ranskalaiset (Martinique).....	40 km	} $\Sigma = 2\,338$
brittiläiset.....	434	
Yhdysvaltojen (Puerto Rico).....	18	
itsenäiset.....	1 846	

15)

Aasia:		<u>1890</u>	<u>1913</u>
Vähä Aasia, Syyria, Arabia ja brittiläinen Kypros (98 km)		800	5 468
Persia		30	54
Brittiläinen Intia } Ceylon }	brittiläisiä	27 000	55 761
		308	971
Alankomaiden Intia	{ Jaava } Sumatra }	1 361	2 854

Malaijivaltiot (Borneo, Celebes y.m.) ⁴⁾	100	1 380
Portugalin Intia	54	82
Siam	—	1 130
Indo-Kiina ja <i>Filippiinit</i> (Y.-valtojen) ¹⁾	105	3 697
Venäjä (Siperia ja Keski-Aasia) ³⁾	1 433	15 910
Kiina	200	9 854
Japani (+Korea)	2 333	10 986

Kaikki brittiläiset alusmaat (Kypros, Intia+Ceylon, Malakka)...	27 408	58 204
Kaikki <i>Ranskan</i> alusmaat	105	2 493
Koko Aasia	33 724	108 147

4) *Brittiläinen* Borneo (osa siitä on *brittiläinen*) v. 1912 „The Statesman's Year-Book'in" mukaan: 130 *mailia* (idem vuodelta 1915) (*Alankomaiden*) Celebes?
 { *N. B. Kaikki* „Malaijivaltiot" lienee katsottava Britan-
 nian alusmaiksi
 vuoden 1901 tietojen mukaan 439 km.

	<u>1913</u>	
	km	
1) Kotshinkiina, Kambodsha, Annam, Tonkin Pondichéry.....	2 398	ranskalaisia
	95	ranskalainen
Yhteensä ranskalaisia	2 493	
<i>Malakka</i>	92	brittiläinen
<i>Filippiinit</i>	1 112	Y.-valtojen
	<u>Σ = 3 697</u>	

Luku 105 v. 1890 koskee Kotshinkiinaa, Pondichérya ja Tonkinia (siis kaikki ranskalaisia).

³⁾ Itä-Kiinan rautatie (1480 km) on pantu *Kiinan* osalle (v. 1913)

		<u>1890</u>	<u>1913</u>
<i>Afrikka:</i>			
	Algeria ja Tunisia	3 104	6 382
	Belgian Kongo	—	1 390
(*)	Egypti (+Sudan)	{ 1 547	{ 5 946
	Etelä-Afrikan liittovaltio	{ 3 825	
	Englannin siirtomaat	{ [98] ⁶⁾	
	Saksan ”	—	
	Italian ”	—	
	Portugalin ”	[292] ⁶⁾	
	Ranskan ”	[520] ⁵⁾	{ 17 628
		1 503	{ 3 790
		470	{ 4 176
		27	{ 155
		992	{ 1 624
		1 160	{ 3 218
(*)	Koko Afrikka	[910] ²⁾	12 963
		9 386	44 309
{	kaikki Englannin alusmaat	[5 470]	27 364
	” Ranskan ”	3 624	9 600

⁶⁾ jaottelu likipitäinen
 V. 1885 Neumann-Spallart esittää 147 km (!!), Mauritius — 440 (!!!) Angolan + Mosambikin osalta!

⁵⁾ Otettu „Archiv für Eisenbahnwesen'istä”, 1892, s. 1 2 2 9

²⁾ kuuluu:

<u>1902:</u>		<u>1890:</u>
169	(brittiläisiin) Mauritius.....	
127	ranskalaisiin Réunion.....	126
	ranskalaisiin „Sénégalin alue”?.....	394
543	portugalilaisiin Angola.....	
449	portugalilaisiin Mosambik.....	

		<u>1890</u>	<u>1913</u>
<i>Australia:</i>			
Brittiläinen } imperiumi }	Australian liittovaltio	15 769	30 626
	Uusi Seelanti	3 120	4 650
Yhdysvallat: Havaiji (mukaan luettuina Maui: 11 km ja Oahu: 91)		—	142
Koko Australia		18 889	35 418
Kaikkiaan		617 285	1 104 217

14)

	<u>1890</u>	<u>1913</u>
(Siirtomaat mukaan luettuina)		
Yhdysvallat	268 427	412 719
Brittiläinen imperiumi.....	107 355	207 856
Venäjä.....	32 390	78 108
Saksa	42 869	67 906
Ranska.....	40 664	63 505
	<u>491 705</u>	<u>830 094</u>

		1890	1913	
4 pientä siirtomaavaltiota (Belgia, Hollanti, Portugali, Italia)		25 086	39 377	
11 ei-siirtomaavaltiota (muu Eurooppa)		57 362	98 080	
#	Japani Aasian Amerikan Etelä-Amerikka (10 valtiota)	} puolisuvereeniset valtiot	2 333	10 986
			1 030	16 506
			12 646	33 340
			27 123	75 834
Kaikkiaan.....		617 285	1 104 217	
#	5 ensimmäistä pois laskettuna itsenäiset ja puolittain itsenäiset Aasian ja Amerikan valtiot	125 580	274 123	
		43 132	136 666	

Kaikki siirtomaat (Amerikka, Aasia, Afrikka ja Australia)

Asia, Afrikka ja Australia

1890:	1913:	Siirtomaat:	1890:	1913:
74 948	170 029	51 767	120 844
3 769	12 17	3 729	12 093
1 361	2 914	1 361	2 854
346	1 706	346	1 706
1 433	15 910	1 433	15 910
—	1 390	—	1 390
—	155	—	155
—	4 176	—	4 176
18	1 801	—	1 254
81 875	210 398	58 636	160 382
		2 333	10 986

Polisuvereeniset maat: { Vähä Aasia, Persia, Stam ja Kiina	1 030	16 506
Kaikkiaan	61 999	187 874

Eurooppa.....	223 869	346 235	
Yhdysvallat	268 409	410 918	
ββ kaikki siirtomaat.....	81 875	210 398	
#	} puolisuvereeniset maat: Aasia..... " " Amerikka..... (Meksiko, Keski-Amerikka + Antillit) Japani..... Etelä-Amerikka (ilman siirtomatta).....	1 030	16 506
		12 646	33 340
		2 333	10 986
		27 123	75 834

Kaikkiaan 617 285 1 104 217

αα 43 132 136 666

αα+ββ 125.0 347.1

(15)

16) Peruslähteenä „Archiv für Eisenbahnwesen”. Vuoden 1892 julkaisun (15. vuosikerta) olen käynyt läpi. Lisäykset tehty edellisille sivuille.

Vuoden 1890 osalta „Malaijivaltiot” on osoitettu vain yhteisesti ja sulkeissa *ei* ole mitään (ei ole sanoja: „Borneo, Celebes y.m.”, jotka ovat vuoden 1915 „Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich” julkaisussa).

On kymmenvuotiskausittaisia tietoja: 1840 ja seuraavat vuodet (vuoteen 1890 asti) — ne on esitetty myös Brockhausin Tietosanakirjassa.

On laskelma rakennuskustannuksista (enimmäkseen vuosilta 1888—1891)

Eurooppa	keskimäärin 302.5 tuh. markkaa <i>km</i> }
Euroopan ulkopuoliset rautatiet „	160.6 „ „ „ }
$\Sigma =$	koko maailmassa keskimäärin 212.1, t.s. noin
131 mrd.	131 mrd. markkaa (212.1 \times 617.3 tuh.)
markkaa	212.1 \times 200 tuh. = 40 000 miljoonaa.*

On opettavaista verrata näitä tietoja rautateistä seuraaviin lukuihin („Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich”. 1915)

Kivihiiilen tuotanto (milj. tonnia)

	Saksa	Ranska	Venäjä	Iso-Britannia	Yhdysvallat
1892	92.5	26.1	6.9	184.7	162.7
1912	255.7	39.2(1911)	31.0	264.6	450.2 (1911)

Raakaraudan tuotanto (milj. tonnia)**

1892	4.9	2.0	1.1	6.8	9.3
1912	17.6	4.9	4.2	9.0	30.2

NB

Raudan- ja hiilentuotannon kehityksen ja toisaalta rautateiden rakentamisen välinen epäsuhte (monopolit = siirtomaat) on silmäänpistävä.

Monopoleja ja finanssipääomaa koskevaan kysymykseen!!

* Ks. V. I. Lenin, Teokset, 22. osa, s. 265. Toim.

** Sama, s. 266. Toim.

AIKAKAUSJULKAISU „DIE BANK”

Aikakausjulkaisu „Die Bank”, 1910, s. 222

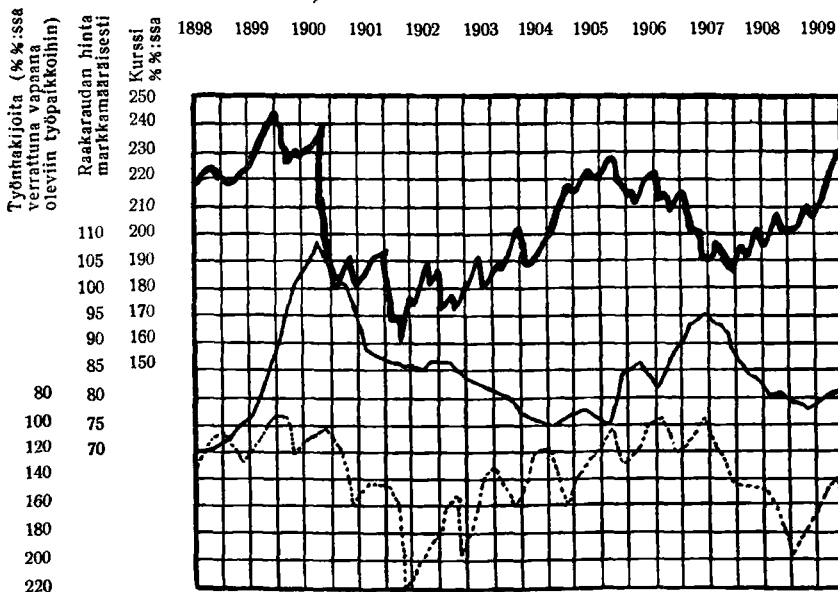
Pörssikurssi ja suhdannekäyrä 1898—1909.

(17)

Pörssikurssi („Disconto Commandit'in”, Harpener'in, Bochumer'in ja Allgemeine Elektrizitäts'in osakkeet keskimääräisesti kuukauden lopulla).

Raakaraudan hinta (Hampurin noteerauksia englantilaisen raakaraudan osalta (Glasgow), keskimääräisesti vuosineljänneksittäin).

Työmarkkinat (työnhakijoita Saksan työnvälitystoimistoissa keskimäärin vuosineljänneksittäin. Vertailun helpottamiseksi käyrä on piirretty *ylösalaisin käännettynä*, maksimi on *alhaalla*).

Tämä diagrammi on otettu Alfred Lansburghin artikkelista „Pörssin ennakkonäkemyslahja” („Die Bank”, 1910, I, s. 222).

Sopiva havainnollistamaan koko nykyaikaisen talousjakson *konkreettisia* vaihteluja ja *yleisiä* tendenssejä (pula v. 1900, lama v. 1907, nousu vv. 1898—99 j.n.e.).

RAUTATEITA KOSKEVAAN LASKELMAAN

„The Statesman's Year-Book” vuodelta 1915 (Lontoo 1915) (52. vuosi). Julkaissut J. Scott Keltie.
„Brittiläinen imperiumi”, 1913—4

Toimivat rautatiet (Railways open)

	+8	Malta
Yhdistynyt kuningaskunta	23 441	mailia
Intia	34 656	
	61	
Kypros	605	
Ceylon		
Straits Settlements ja federatiiviset	771	
Malajivaltiot	130	
„Borneo ja Sarawak”		
	1 567	
Aasia (Intiaa lukuun ottamatta)	23 021	
Australia ja Oseania	17 485	
Afrikka	31 953	
Amerikka		
	<u><u>ΣΣ=134 131*</u></u>	

1 maili = 1,6 km; $134 \times 1,6 = 214,4$ tuh. km; $130 \times 1,6 = 208,0$
 $771 \times 1,6 = 1\,233,6 + 208 = 1\,441$ kilometriä

Hollannin siirtomaiden rautatiet (vuoden 1913 lopulla)

1 512 mailia — Jaava

209 „ Sumatra „Alankomaiden Itä-Intia”, mu-
kaan luettuina Borneo ja Celebes y.m.

Σ = 1 721 „

$1\,721 \times 1,6 = 2\,753,6$ km.

* Näin on „The Statesman's Year-Book'issa” („Valtiomiehen Vuosikirjassa”).
Toim.

Alankomaiden Länsi-Intia (Surinam = Alankomaiden Guayana, Curaçao) — rautateitä *ei ole*.

Neumann-Spallart. „Übersichten der Weltwirtschaft“. Vuoden 1883—4 julkaisu.

s. 508. „*Mauritius-saaren* kahdella radalla, joiden pituus on 92 mailia, ei ole jatkettu rakennustöitä vuoden 1882 jälkeen.”

Ibidem, s. 512.

$$\begin{array}{r} \text{Angola} = \overline{\overline{350}} + \\ \text{Mosambik} = \overline{\overline{90}} \\ \hline 440 \text{ km} \end{array}$$

$$92 \text{ mailia} \times 1,6 = 147,2 \text{ km} + 440 = 587 \\ 147,2 : 587 = 25,1 \%$$

$$\begin{array}{r} \Sigma 1890 = 910 \\ \quad - 520 \\ \hline 390 \text{ km} \end{array} \quad \begin{array}{r} \text{noin } 98 \text{ km englantilaisien (Mauritius)} \\ 292 \text{ „ portugalilaisien (Angola ja} \\ \text{Mosambik)} \\ \hline 390 \quad 390 \times 25,1 = 97,89 \\ + 520 \text{ ranskalaisten} \\ \hline \Sigma = 910 \end{array}$$

Ibidem, s. 504. Jamaika (1885) — 107 km

Barbados

42

Martinique („lyhyitä” ratoja)? *puuttuu tietoja...*

	1890	1913
Jamaika	313	
Martinique.....	224	
Barbados	175	
Trinidad	142	
	$\Sigma = 474$	854

laskeamme Martiniqueella olleen vuonna 1890 40 km (se on Barbadosista pienempi)

4 pientä siirtomaavaltiota

Hollanti	+ 3 060	3 781	
	+ 1 361	2 854	→ 2 914
	<u>4 421</u>	<u>6 635</u>	-2 854
Portugali	2 149	2 983	<u>60</u>
	346	1 706	
Belgia	5 263	8 814	
	—	1 390	
Italia	12 907	17 634	
	—	155	
	<u>Σ=25 086</u>	<u>39 317</u>	

(11 valtiota)

Espanja	9 878	15 350
Sveitsi	3 190	4 863
Skandinavia	11 566	21 354
Itävalta-Unkari	27 113	46 195
Romania	2 543	3 763
Serbia	540	1 021
Bulgaria ja Turkki	1 765	1 994
		1 931
Kreikka	767	1 609
	<u>57 362</u>	<u>98 080</u>

Brittien ratoja Afrikassa [1913]

6 399	
1 775	
5 582	
3 872	
<u>Σ=17 628</u>	
5 946	
3 790	(1 099 + 192 + 418 + 302 + 1 567 + 212 = 3 790)
<u>27 364</u>	

Aasia Amerikka Brittien ratoja Aasiassa:

	<u>1890</u>		<u>1913</u>	
Brittien ratoja	27 000	22 712	55 761	56 732
	308	434	971	+92
	100	35	56 732	56 824
	<u>27 408</u>	<u>23 181</u>	+1 380	
			58 112	
			+92	Malakka
			<u>58 204</u>	

	<u>1890</u>	<u>1913</u>											
Aasia	33 724	108 147											
Afrikka	9 386	44 309											
Australaasia	18 889	35 418											
	<u>61 999</u>	<u>187 874</u>											
Eurooppa	166. ₃	268. ₉	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th><u>1913</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eurooppa</td> <td>346 235</td> </tr> <tr> <td>Amerikka</td> <td>570 108</td> </tr> <tr> <td>Muut</td> <td>187 874</td> </tr> <tr> <td>Σ</td> <td><u>1 104 217</u></td> </tr> </tbody> </table>		<u>1913</u>	Eurooppa	346 235	Amerikka	570 108	Muut	187 874	Σ	<u>1 104 217</u>
	<u>1913</u>												
Eurooppa	346 235												
Amerikka	570 108												
Muut	187 874												
Σ	<u>1 104 217</u>												
Brittiläinen imperiumi	107. ₃	207. ₈											
Venäjän imperiumi	32. ₄	78. ₁											
Itä-Aasia	3. ₃	27. ₅											
Amerikka	308. ₁	521. ₉											
	<u>Σ=617.₃</u>	<u>1 104.₂</u>											
	<u>617 283</u>	<u>1 104 157</u>											

1. Yhdysvallat
2. Brittiläinen imperiumi
3. Venäjä
4. Saksa
5. Ranska
6. Pienet siirtomaavaltiot (Hollanti, Portugali, Belgia, Italia)
7. Muu Eurooppa
8. Japani
9. Etelä-Amerikka
10. „1/2 -suvereeniset maat”...

	<u>1890</u>	<u>1913</u>
Meksiko	9 800	25 492
Keski-Amerikka	1 000	3 227
Itsenäiset Antillit	1 846	4 621
	<u>12 646</u>	<u>33 340</u>

	<u>1890</u>	<u>1913</u>	
Vähä Aasia	800	5 468	Vähä Aasia
Persia	30	54	Persia
		1 130	(Slam)
Kiina	200	9 854	(Kiina)
	<u>1 030</u>	<u>16 506</u>	

	<u>1890</u>	<u>1913</u>	
Brittiläinen Aasia	27 408	58 204	
” Afrikka	5 470	27 364	
” Australia	18 889	35 276	
Englanti	51 767	120 844	} Portugali + 54.... 82 + 292.... 1624 <hr/> 346 1706
Ranska	3 729	12 093	
Hollanti	1 361	2 854	
Portugali	292	1 624	
Belgia	—	1 390	
Italia	—	155	
Saksa	—	4 176	
Yhdysvallat	—	1 112	
		142 +	
<i>Siirtomaat:</i>	$\Sigma=57\ 149$	144 390	
Japani	2 333	10 986	
Puolisuvereeniset maat {Vähä Aasia, Persia, Siam, Kiina}	1 030	16 506	
	<hr/> 60 512	171 882	
	1 433	15 910	
	<hr/> 61 945	187 792	} 61 999 187 874
	54	82	